

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

**do kształcenia
na odległość
dla nauczycieli
edukacji przedszkolnej
(zajęcia dla dzieci
w wieku 3–4 lata)**

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”.

Oś priorytetowa: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji,
Działanie: 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Projekt dofinansowany z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ 1 (1 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: 3–4 latków

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela wychowania przedszkolnego

TEMAT: Co to jest higiena?

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawności ruchowej i bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Dziecko samodzielnie wykonuje podstawowe czynności higieniczne.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacja, pokaz, przykład,
- słowne – opowiadanie, instrukcja,
- praktycznego działania – ćwiczenia, samodzielne doświadczenia.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- mydło, ręcznik, szczoteczka do zębów, pasta i kubek, dostęp do zlewu lub miski i ciepłej wody,
- kartka A4, kredki,
- karta pracy.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Nawiązanie połączenia na platformie MS Teams z użyciem kamery przez nauczyciela i przedszkolaki. Machanie do siebie nawzajem zgodnie z poleceniem prowadzącego: prawą ręką, lewą ręką, obiema rękami.

Część 2. Sprawdzenie obecności – 5 minut

Po usłyszeniu swojego imienia dziecko wykonuje paluszkowy taniec – przysuwa dłonie do kamery i pokazuje kilka gestów rękoma według własnego pomysłu lub pomysłu zaczerpniętego od nauczyciela, kolegów i koleżanek.

Część 3. Odrysowywanie swojej dłoni na kartce A4, rysowanie na niej różnych kształtów według wzoru wskazanego przez nauczyciela (wirusy i bakterie) – 10 minut

Nauczyciel prosi dzieci o obejrzenie swoich dłoni, policzenie palców prawej i lewej ręki, przyłożenie ich do siebie, odrywanie od siebie kolejno kciuków, palców wskazujących, środkowych, serdecznych i małych. Następnie prosi o przygotowanie białej kartki formatu A4 i położenie na niej jednej dłoni (dzieci praworęczne układają lewą dłoń, a leworęczne – prawą), a następnie odrysowanie jej.

Nauczyciel wyjaśnia, że na powierzchni dłoni możemy znaleźć małe organizmy, czyli wirusy i bakterie. Udostępnia swój ekran i pokazuje przedszkolakom fotografie lub rysunki różnych rodzajów wirusów i bakterii (załącznik 1). Można również skorzystać z dowolnych, dostępnych w Internecie prezentacji lub filmów dotyczących wirusów i bakterii, oczywiście z zachowaniem praw autorskich. Prowadzący prosi, aby na odrysowanych dłoniach dzieci namalowały wybrane przez siebie wirusy lub bakterie. Mogą je pokolorować w dowolny sposób.

Część 4. Rozmowa na temat konieczności mycia rąk, ćwiczenia praktyczne w ich myciu w oparciu o instrukcję obrazkową i słowną – 10 minut

Nauczyciel opowiada o tym, że niektóre spośród wirusów i bakterii mogą powodować choroby. Wspólnie z dziećmi zastanawia się, co można zrobić, aby uniknąć nieprzyjemnych konsekwencji spotkań z mikroorganizmami i wirusami. Razem dochodzą do wniosku, że należy często myć ręce. Udostępniając swój ekran, nauczyciel prezentuje obrazkową instrukcję mycia rąk (załącznik 2), omawia każdy z punktów, a następnie przełącza widok na obraz z kamery. Wspólnie z dziećmi,

według zaprezentowanej instrukcji, ćwiczy prawidłowe mycie rąk. Następnie przedszkolaki pod opieką rodziców idą do łazienki i samodzielnie, zgodnie z wcześniejszym treningiem, myją ręce.

Część 5. Opowiadanie nauczyciela o dzieciach nieprzestrzegających zasad higieny, wyciąganie przez uczestników wniosków i morału z opowiadania – 5 minut

Nauczyciel proponuje dzieciom wysłuchanie przygody, która przydarzyła się Krzysiovi i Maksowi:

Krzyś i Maks są braćmi. Obaj lubią bawić się samochodami, grać w piłkę oraz budować twierdze i bazy z piasku. Łączy ich również to, że do niedawna bardzo nie lubili się myć. Uważali, że to strata czasu, skoro za chwilę znowu się ubrudzą.

Pewnego dnia, w pobliskiej osiedlowej piaskownicy, udało im się zbudować wyjątkowo wspaniałą twierdzę. Miała wysokie wieże obserwacyjne, głębokie tunele i tajne przejścia. Bawili się doskonale przez całe przedpołudnie. Po zakończeniu zabawy postanowili zjeść drugie śniadanie przygotowane im przez mamę. Niestety, żaden z nich nie pomyślał o tym, że najpierw należy umyć ręce. Tym razem brak higieny przyniósł nieprzyjemne skutki. Wieczorem obaj chłopcy źle się poczuli. Bolały ich głowy, brzuchy, wymiotowali i mieli gorączkę. Bardzo zmartwieni rodzice zabrali synów do lekarza. Po wielu nieprzyjemnych badaniach i długim oczekiwaniu na wyniki okazało się, że chłopcy zachorowali na salmonellozę. Pałeczki bakterii zwanej Salmonellą dostały się z nieumytych rąk do ich organizmów podczas drugiego śniadania.

Przez kilka dni chłopcy źle się czuli i byli bardzo osłabieni. W tak przykry sposób bracia dowiedzieli się, czym jest choroba brudnych rąk.

Krótką rozmową, wyciąganie przez przedszkolaki wniosków, morału z opowiadania, udzielanie przez dzieci odpowiedzi na pytania pomocnicze:

W jaki sposób chłopcy mogli uniknąć choroby? Jak jeszcze należy dbać o higienę?

Należy tak pokierować rozmową, by dzieci nawiązały do konieczności mycia zębów. Pozwoli to w płynny sposób przejść do kolejnej części zajęć.

Część 6. Ćwiczenia praktyczne w szczotkowaniu zębów – 6 minut

Nawiązując do poprzedniej rozmowy, nauczyciel porządkuje informacje dotyczące higieny jamy ustnej. Przypomina, że mycie zębów powinno trwać co najmniej

2 minuty i odbywać się przynajmniej 2 razy dziennie. Korzystając z obrazu z kamery internetowej, na przygotowanych szablonach (rysunki przedstawiające zamkniętą i otwartą szczękę – załącznik 3) lub modelu szczęki prezentuje prawidłowy sposób szczotkowania zębów. Zachęca również dzieci do ćwiczeń przy pomocy przygotowanej wcześniej szczoteczki – ćwiczenia odbywają się przy włączonych kamerach.

Proponowane metody mycia zębów to:

Metoda Fonesa, która polega na ustawieniu szczoteczki pod kątem prostym, a następnie przesuwaniu jej po powierzchniach zębów ruchem okrężnym. Jest to metoda bardzo prosta do zastosowania przez dzieci, ponieważ powierzchnie stykowe zębów pozostają niedoczyszczone z płytki nazębnej warto zaprezentować również inną metodę.

Metoda *roll*, to inaczej metoda obrotowo-wymiatająca. By ją zastosować należy ustawić szczoteczkę pod kątem 45 stopni, a następnie przesuwać ją wzdłuż linii dziąseł wykonując jednocześnie ruchy obrotowo-wymiatające.

Przedszkolaki pod opieką rodziców idą do łazienki i ćwiczą prawidłowe mycie zębów.

Część 7. Karta pracy: Zasady higieny – 5 minut

Sposób przeprowadzenia tej części zajęć zależy od umowy zawartej wcześniej z rodzicami. Jeśli nauczyciel drukuje karty pracy i co jakiś czas przekazuje pakiety rodzicom lub rodzice drukują w domu przesłane pliki, to na dane zajęcia przygotowują wskazaną przez prowadzącego kartę pracy i dziecko na niej pracuje. Można również zorganizować interaktywne karty pracy korzystając z darmowych lub płatnych programów i platform. W takiej sytuacji należy udostępnić link do zadania. Na rodzicach spoczywa wówczas obowiązek pomocy dzieciom w otwarciu karty pracy i ewentualnego w obsłudze sprzętu komputerowego. W przypadku 3–4 latków korzystniejsze wydaje się posługiwanie papierowymi kartami pracy.

Dzieci wskazują na karcie pracy, które zachowania są zgodne z zasadami higieny omawianymi wcześniej. Następnie kolorują przy nich kciuk skierowany w górę. W przypadku czynności niewłaściwych i zagrażających zdrowiu, kolorują kciuk skierowany w dół.

Część 8. Ewaluacja zajęć – 3 minuty

Dzieci pokazują swoje karty pracy, korzystając z kamery internetowej. Jeśli pojawiają się różnice w oznaczeniu obrazków nauczyciel je omawia, pyta o zdanie inne przedszkolaki, a następnie wspólnie ustalają prawidłowe oznaczenie danego obrazka.

Nauczyciel dziękuje za spotkanie, żegna się z uczestnikami zajęć.

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Demonstracja kart pracy z kciukami w górę lub w dół.

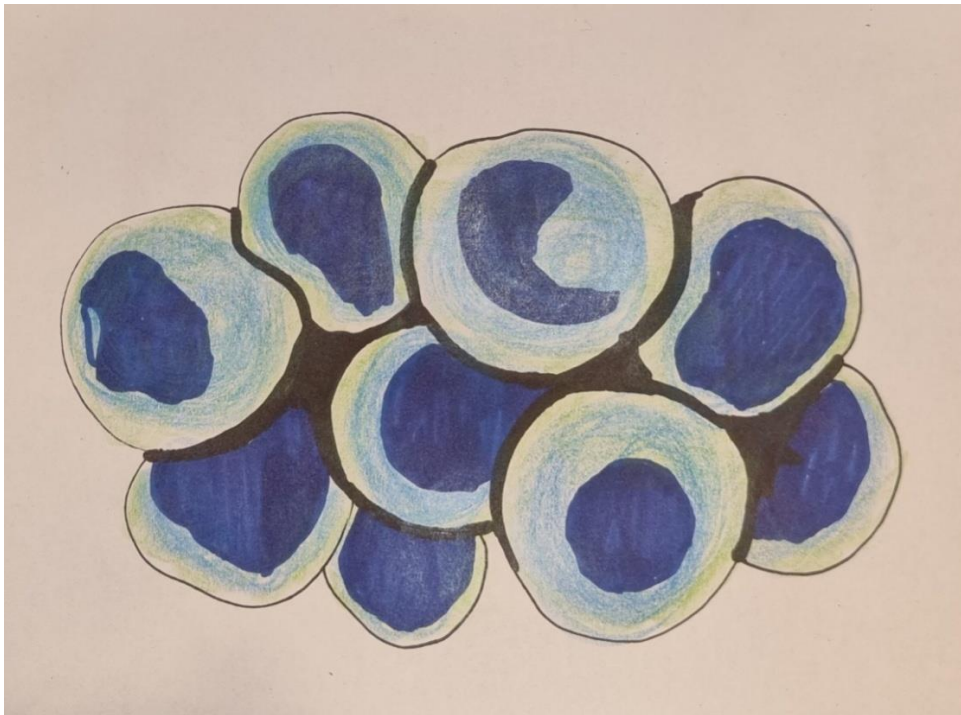
Na podstawie zaprezentowanych kart pracy „Zasady higieny” nauczyciel sprawdza, czy założone efekty kształcenia zostały osiągnięte oraz z jaką intensywnością powinien zaplanować zajęcia utrwalające poznane umiejętności i wiedzę.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://monitorprzedszkola.pl/artukul/metody-pracy-z-dziecmi-w-wieku-przedszkolnym-cz-1> [dostęp: 01.09.2021].
2. <https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/> [dostęp: 01.09.2021].
3. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/metody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021].
4. <https://higieniczny.pl/choroba-brudnych-rak-objawy-przyczyny-i-profilaktyka.html> [dostęp: 01.09.2021].
5. <https://denthelpp.pl/blog/jak-prawidlowo-myc-zeby> [dostęp: 01.09.2021].
6. <https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/mycie-r%C4%85k-A4-druk.pdf> [dostęp: 01.09.2021].

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1. Wirusy i bakterie

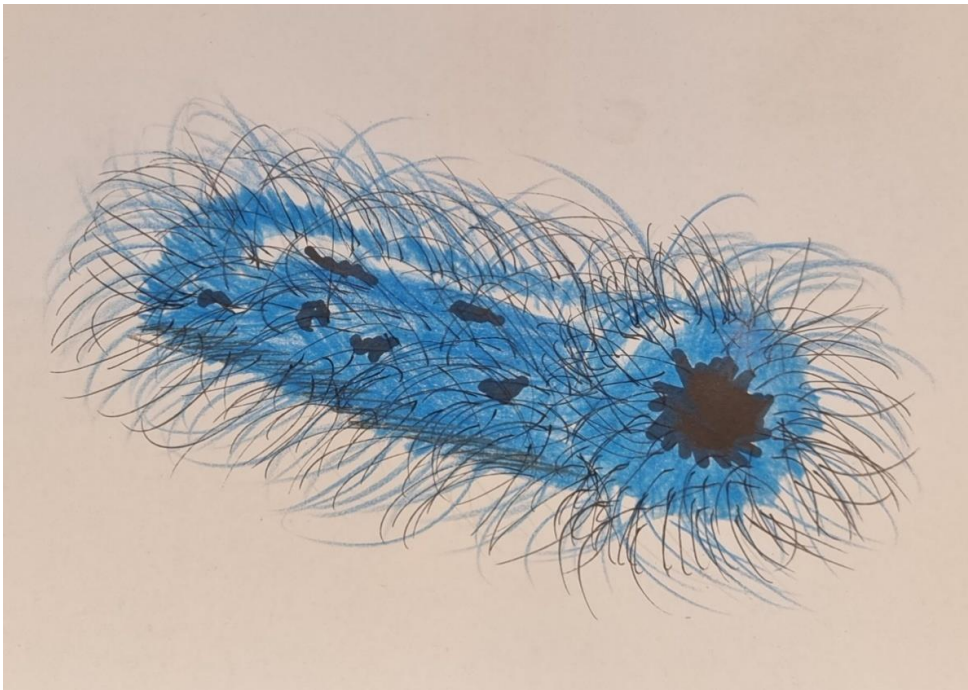
Rysunek 1. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

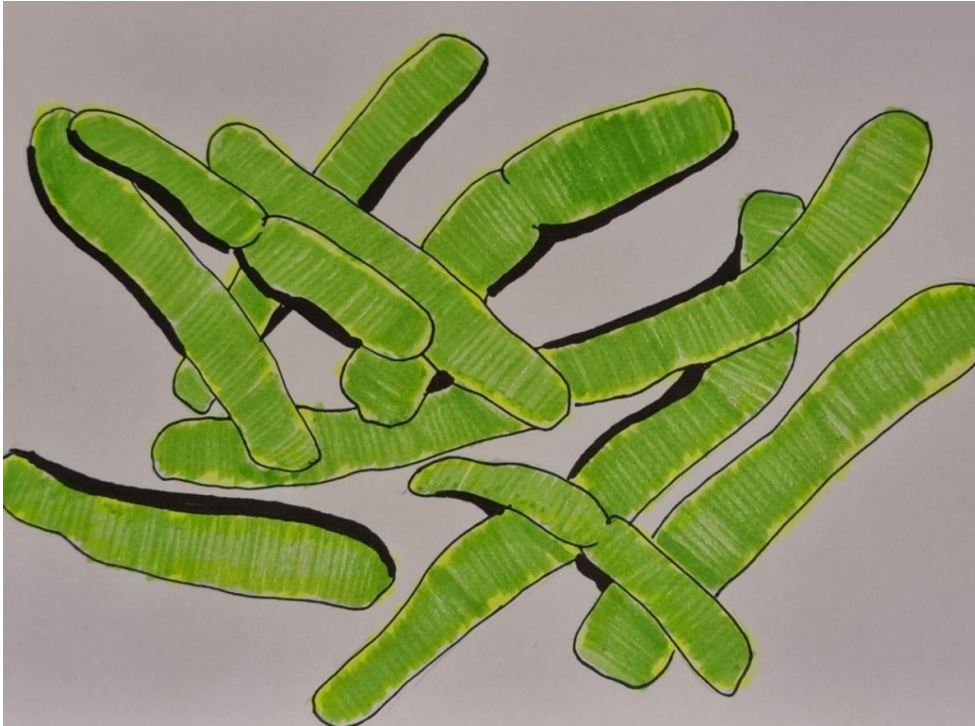

Rysunek 3. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

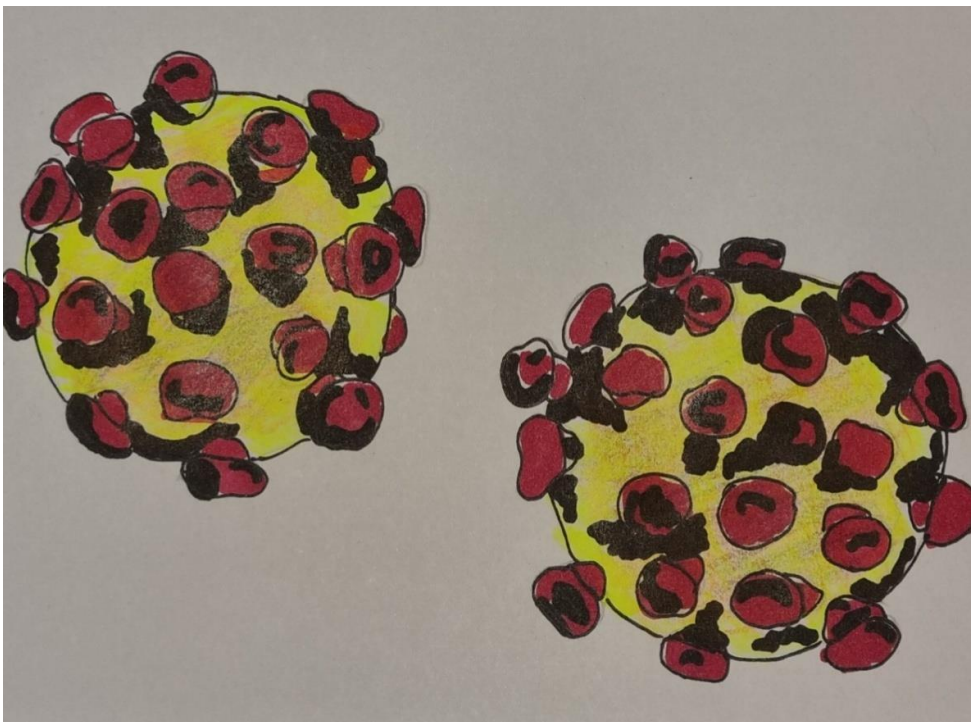

Rysunek 4. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

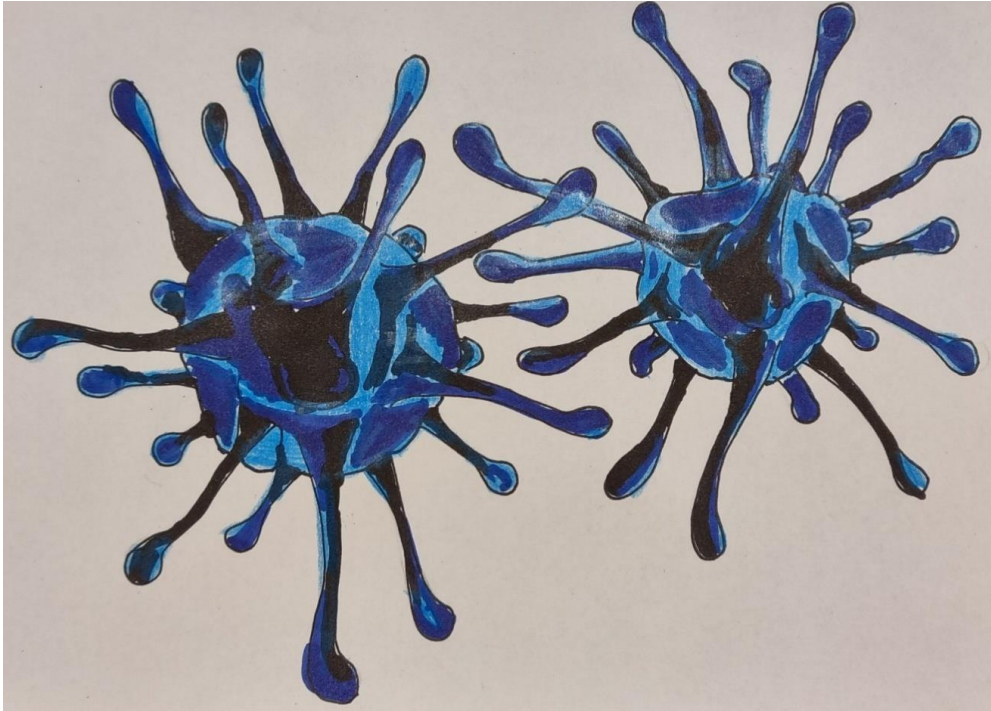

Rysunek 5. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 6. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

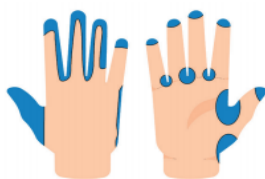
Rysunek 7. Wizualizacja wirusów i bakterii. Źródło: opracowanie własne.

Film edukacyjny „Bakterie i wirusy oczami Justyny Litwin” –
<https://www.youtube.com/watch?v=JJol1AmX1U8> [dostęp 30.10.2021].

Jak skutecznie myć ręce?

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

Główny Inspektorat Sanitarny

/GIS_gov

/GISgovpl

/GIS_gov_pl

/gis.gov.pl

Rysunek 8. Instrukcja mycia rąk. Źródło: <https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/mycie-r%C4%85k-A4-druk.pdf> [dostęp: 01.09.2021].

Załącznik 3. Rysunki przedstawiające zamkniętą i otwartą szczękę

Rysunek 9. Zamknięta szczęka do prezentacji właściwego sposobu mycia zębów. Źródło: opracowanie własne.

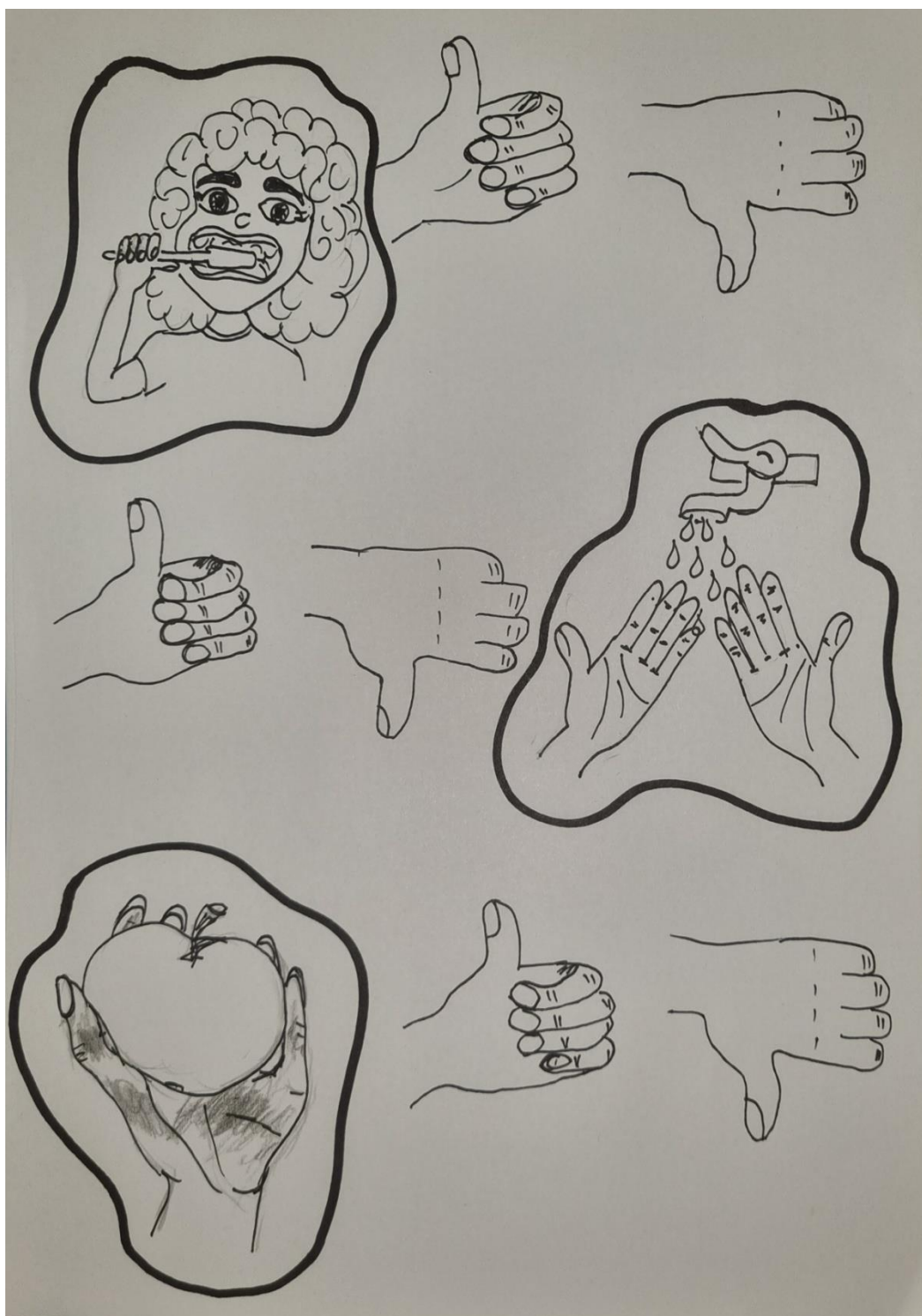

Rysunek 10. Otwarta szczęka do prezentacji właściwego sposobu mycia zębów. Źródło: opracowanie własne.

Film edukacyjny „Hekonia – mycie zębów” –

<https://www.youtube.com/watch?v=qWRy-oG39S4&t=28s> [dostęp 30.10.2021].

Załącznik 4. Karta pracy „Zasady higieny”

Rysunek 11. Karta pracy „Zasady higieny”. Źródło: opracowanie własne.

Film edukacyjny „Jak dokładnie myć ręce? – odc. 7 – Myszka w Paski” – https://www.youtube.com/watch?v=fxxx2myt_el [dostęp 30.10.2021].

SCENARIUSZ 2 (2 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: 3–4 latków

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela wychowania przedszkolnego

TEMAT: Kolce, igły czy szpilki? – spotkanie z jeżem

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

2. Dziecko posługuje się pojęciami dotyczącymi życia zwierząt.
3. Dostrzega, że zwierzęta posiadają zdolność odczuwania, przejawia w stosunku do nich życzliwość i troskę.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacji, pokazu, przykładu,
- słowne – zagadki, metoda żywego słowa,
- praktycznego działania – metoda zadań stawianych dziecku, metoda samodzielnych doświadczeń,
- metody aktywizujące – kinezylogia edukacyjna Paula Dennisona.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- papier A4,
- plastelina, wykałaczki, kredki lub farby.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Otwarcie spotkania na platformie MS Teams – włączenie kamer przez nauczyciela i opiekunów dzieci, by umożliwić kontakt i stworzyć atmosferę bliskości. Przywitanie się z przedszkolakami – przybijanie „piątki” poprzez zbliżenie dłoni do kamery.

Część 2. Sprawdzenie obecności – 6 minut

Nauczyciel najpierw prezentuje sposób sprawdzenia obecności: wypowiada swoje nazwisko, a następnie, wyklaskując i tupiąc, dzieli na sylaby swoje imię. W ten sam sposób zgłaszają swoją obecność dzieci. Prowadzący kolejno wyczytuje nazwiska przedszkolaków, a one, dzieląc na sylaby, wyklaskując i tupiąc, prezentują swoje imię.

Część 3. Odgadywanie zagadek dotyczących jeży i ich życia – 3 minuty

Nauczyciel dziękuje dzieciom za prezentację swojego imienia i nawiązuje do tupania podczas zgłaszania obecności. Mówi, że zna pewne zwierzę, o którym mówi się, że również tupie. Zadaniem dzieci jest rozwiązanie zagadki o jeżu:

Pożyteczny nocny zwierz,

Chronić musisz go ty też,

Kolce zdobią jego grzbiet,

By bezpieczny przez świat szedł.

Gdy dzieci podadzą rozwiązanie zagadki nauczyciel potwierdza jego poprawność pokazując zdjęcie lub rysunek jeża (załącznik 1).

Część 4. Słuchanie wiersza o jeżu

W tej części zajęć można wykorzystać wiersz zawarty w scenariuszu lub dowolną rymowankę o jeżu. Zamiast wiersza, korzystając z zasobów internetowych lub posiadanych płyt z muzyką dla dzieci, można także zaproponować piosenkę o jeżu. Istotne jest, aby dzieci wstały z krzeseł i naśladując nauczyciela nieco się poruszały. Do poniższej rymowanki wykorzystane zostały elementy kinezylogii edukacyjnej Paula Dennisona, której stosowanie w codziennych zajęciach. Zgodnie z założeniami

autora, przynosi poprawę koordynacji ruchowej prawej i lewej strony ciała, wzrost poziomu energii, uwagi, percepcji i pamięci wzrokowej, słuchowej, polepszenie słuchania ze zrozumieniem, mowy i ustnych komunikatów, daje wsparcie w pracy z komputerem oraz wiele innych korzyści. Można ją jednak zastąpić zabawą naśladowczą lub ilustracją ruchową treści prezentowanego tekstu.

Gdy zapada wokół zmierzch, na polowanie rusza wyspany jeż – ruchy naprzemienne, wysokie unoszenie prawego kolana i lewej ręki, lewego kolana i prawej ręki.

Rozgląda się bacznie na wszystkie strony, sam nie chce być dziś zauważony – ćwiczenie „Sowa” – prawą ręką należy mocno chwycić mięśnie lewego barku, a następnie obrócić głowę powoli maksymalnie w lewo, a potem w prawo (trzeba zwrócić uwagę na to, by dzieci prosto trzymały podbródek). Gdy głowa jest w skrajnym położeniu, w miejscu, gdzie ręka trzyma ramię, robimy wdech, a w czasie obrotu głowy wykonujemy wydech. Ćwiczenie należy powtórzyć trzymając drugą ręką drugie ramię.

Nosek wysoko zadziera do góry, sprawdza, czy deszcz nie spadnie z nocnej chmury – kreślenie „leniwych ósemek” nosem na suficie (należy pamiętać, że aby zachować kierunek pisania, należy zacząć od lewej strony i podążać w górę).

Komary, muchy, żaby i dżdżownice, chowają się szybko przed jego językiem – ćwiczenie „Słoń” zaczyna się od wyciągnięcia lewej ręki w przód, grzbietem dłoni do góry, a kończy się położeniem głowy na lewym ramieniu. Należy także lekko ugiąć kolana i stanąć w małym rozkroku. Ćwiczenie polega na rysowaniu ręką w powietrzu obszernych leniwych ósemek (ucho musi być cały czas „przyklejone” do ramienia) zginając i prostując całe ciało. To samo trzeba powtórzyć prawą ręką, za każdym razem pamiętając, że zaczynamy w lewo do góry.

Najedzonego jeża, tuż przed świtaniem, ogarnia senność i chęć na ziewanie – ćwiczenie „Energetyczne ziewanie” – należy dotknąć końcami palców miejsca na policzkach, tuż przed punktem, gdzie dolna szczęka łączy się z górną. Następnie trzeba masować policzki, jednocześnie otwierając lekko usta. Dzieci mogą sobie wyobrażać, że ziewają.

Myje więc uszy, nos, długi pyszczek, i śpi do wieczora zwinięty pod liściem – ćwiczenie „Kapturek myśliciela” – palcami wskazującymi i kciukiem należy chwycić

małżowinę uszną i masować ją delikatnie odciągając do tyłu i ściskając. Masaż zaczyna się od góry i przesuwa się w dół do płatka ucha. (6 minut)

Część 5. Oglądanie filmu przyrodniczego dotyczącego życia jeży

Nauczyciel proponuje dzieciom obejrzenie filmu pokazującego życie jeży lub ciekawostki z życia tych zwierząt. Film można znaleźć w zasobach Internetu. Należy jednak pamiętać, że nie powinien on być zbyt długi oraz animowany. [film o jeżu](#) [dostęp: 13.09.2021]. Prowadzący udostępnia swój ekran lub, w zależności od możliwości sprzętowych, wysyła link do proponowanego filmu. (5 minut)

Część 6. Wykonanie pracy plastycznej z plasteliny i wykałaczek „Jeż”

Podczas wykonywania tej części zajęć kamera powinna być skierowana na dłonie nauczyciela tak, by przedszkolaki widziały kolejne etapy tworzenia pracy. Dzieci używają przygotowanej wcześniej czarnej, brązowej i pomarańczowej plasteliny. Rozgrzewają ją w dłoniach, zgniatają, turlają, a gdy stanie się miękka, formują jedną dużą kulę, cztery małe i trzy malutkie. Duża kula będzie stanowiła tułów jeża – z jednej strony dzieci formują pyszczek, na czubku którego przyklejają jedną z malutkich kuleczek (nos). Dwie pozostałe malutkie kuleczki spłaszczają i przyklejają jako uszy jeża. Cztery małe kulki delikatnie zamieniają w wałeczki rolując je dłońmi, a następnie przyklejają do tułowia jako nóżki. W tułowiu umieszczają przygotowane wcześniej wykałaczki. (12 minut)

Część 7. Krótkie sprawdzenie zdobytych podczas zajęć wiadomości o jeżach – określanie prawdziwości zdań wypowiedzianych przez nauczyciela

Nauczyciel wypowiada serię zdań dotyczących życia jeży. Jeśli dziecko uważa, że zdanie jest prawdziwe – podnosi rękę, jeśli fałszywe – nie reaguje (załącznik 3). Ta część zajęć powinna odbywać się przy włączonych kamerach wszystkich uczestników spotkania. Przykładowe zdania:

1. Jeże polują nocą. (P)
2. Ulubionym przysmakiem jeży są jabłka. (F)
3. Jeże jedzą owady, dżdżownice, ślimaki, a nawet ropuchy. (P)
4. Jeże są samotnikami. (P)
5. Gdy grozi im niebezpieczeństwo, jeże szybko uciekają. (F)
6. Zimą jeże zapadają w głęboki sen. (P)

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Prawda – fałsz – określanie prawdziwości zdań wypowiedzianych przez nauczyciela.

Nauczyciel obserwuje reakcje dzieci na wypowiedzane zdania, wyjaśnia wątpliwości, przypomina informacje zaprezentowane na dzisiejszych zajęciach. Sprawdza, czy zakładane efekty kształcenia zostały osiągnięte, zastanawia się, jak należy utrwalac i poszerzac wiedzę i umiejętności.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://monitorprzedszkola.pl/artukul/metody-pracy-z-dziecmi-w-wieku-przedszkolnym-cz-1> [dostęp: 01.09.2021].
2. <https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/> [dostęp: 01.09.2021].
3. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/metody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021].
4. <https://www.glospedagogiczny.pl/artukul/kinezylogia-edukacyjna-w-nauczaniu-dzieci-mlodszych> [dostęp: 01.09.2021].
5. <https://www.sdmo.edu.pl/file/2014/09/Metoda-Dennisona.pdf> [dostęp: 01.09.2021].
6. <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/ssaki/jez-europejski> [dostęp: 01.09.2021].
7. <httpspodroze.onet.plciekaweco-zrobic-gdy-znajdziemy-jeza-jak-pomoc-tym-ssakom-wiosnavq81xnr> [dostęp: 13.09.2021].
8. <httpspomorska.pldokad-tupta-noca-jez-nie-zje-na-zapas-to-obudzi-sie-w-trakcie-zimowego-snuar13560507> [dostęp: 13.09.2021].
9. <httpspuls.edu.plnauka-i-badania-materia-y-prasoweogloszeniaadmindziko-w-miecie-czasami-mile-widziana-dzie-je> [dostęp: 13.09.2021].
10. httpswww.krakow.plotwarty_na_swiatkartka_z_kalendarza244235,2133,komunikat,dzien_jeza_.html_ga=2.130153990.861668807.1604851183-946767290.1603087458 [dostęp: 13.09.2021].
11. <httpswyborcza.pl7,128956,23403915,ile-igiel-ma-jez-szukanie-jezy-do-prostych-zadan-nie-nalezy.htmldisableRedirects=true> [dostęp: 13.09.2021].

12. <https://radio.lublin.pl/2020/10/jesienia-jeze-zaczynaja-szukac-miejsca-do-zimowania>
[dostęp: 13.09.2021].

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1. Zdjęcie lub rysunek jeża

Rysunek 12. Rysunek jeża jako rozwiązanie zagadki. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 2. Zdjęcia przykładowej pracy plastycznej

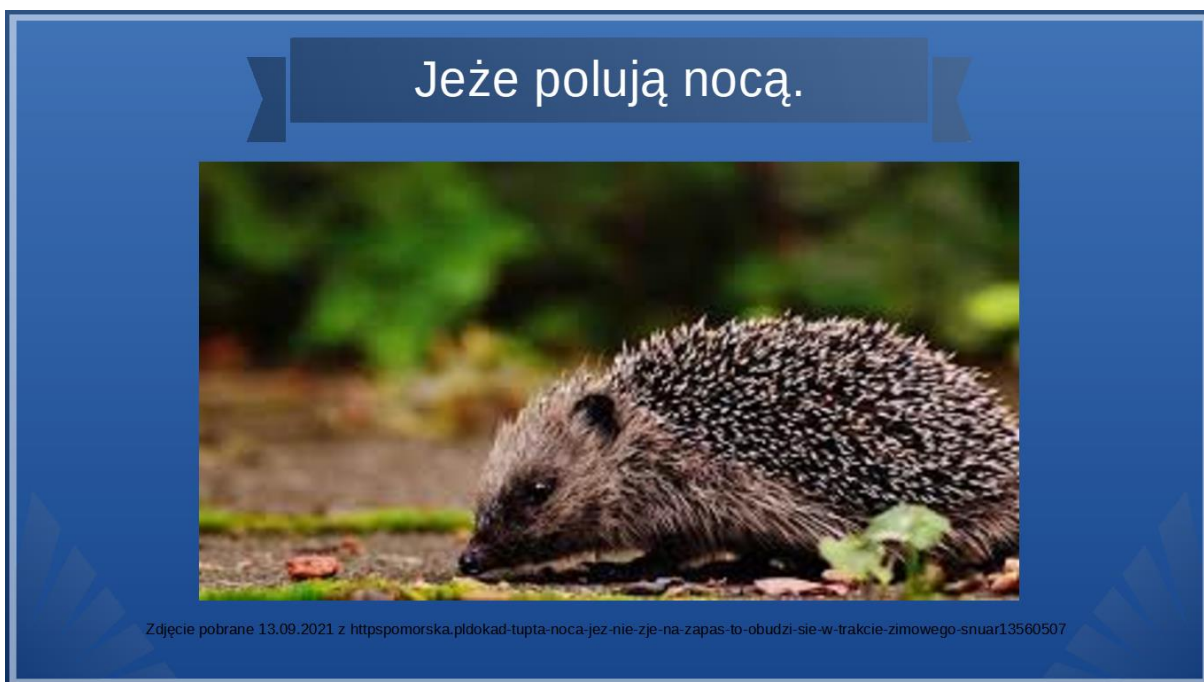
Rysunek 13. Przykładowa praca plastyczna. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 3. Zdania prawda – fałsz

Rysunek 14. Strona tytułowa do prezentacji zdań typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne.

Zdjęcie: www.podroze.onet.pl/ciekaweco-zrobic-gdy-znajdziemy-jeza-jak-pomoc-tym-ssakom-wiosnavq81xnr [dostęp: 13.09.2021].

Rysunek 15. Pierwsze zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie:

www.pomorska.pl/dokad-tupta-noca-jez-nie-zje-na-zapas-to-obudzi-sie-w-trakcie-zimowego-snuar13560507 [dostęp: 13.09.2021].

Ulubionym przysmakiem jeży są jabłka.

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://puls.edu.pl/nauka-i-badania-materia-y-prasoweogloszeniaadmindziko-w-mie-cie-czasami-mile-widziana-dzie-je>

Rysunek 16. Drugie zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie: [www.puls.edu.pl/nauka-i-badania-materia-y-prasoweogloszeniaadmindziko-w-mie-cie-czasami-mile-widziana-dzie-je](https://puls.edu.pl/nauka-i-badania-materia-y-prasoweogloszeniaadmindziko-w-mie-cie-czasami-mile-widziana-dzie-je) [dostęp: 13.09.2021].

Jeże jedzą owady, dżdżownice, ślimaki a nawet ropuchy.

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z https://www.krakow.plotwarty_na_swiatkartka_z_kalendarza244235,2133,komunikat,dzien_jeza_.html_ga=2.130153990.861668807.1604851183-946767290.1603087458

Rysunek 17. Trzecie zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie: www.krakow.plotwarty_na_swiatkartka_z_kalendarza244235,2133,komunikat,dzien_jeza_.html_ga=2.130153990.861668807.1604851183-946767290.1603087458 [dostęp: 13.09.2021].

Jeże są samotnikami.

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://www.lasy.gov.pl/pledukacja/lesnoteka-1ssakijez-europejski>

Rysunek 18. Czwarte zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie: www.lasy.gov.pl/pledukacja/lesnoteka-1ssakijez-europejski [dostęp: 13.09.2021].

Gdy grozi im niebezpieczeństwo,
jeże szybko uciekają.

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://wyborcza.pl/7,128956,23403915,ile-igiel-ma-jez-szukanie-jezy-do-prostych-zadan-nie-nalezy.html#disableRedirects=true>

Rysunek 19. Piąte zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie: [www.wyborcza.pl/7,128956,23403915,ile-igiel-ma-jez-szukanie-jezy-do-prostych-zadan-nie-nalezy.html#disableRedirects=true](https://wyborcza.pl/7,128956,23403915,ile-igiel-ma-jez-szukanie-jezy-do-prostych-zadan-nie-nalezy.html#disableRedirects=true) [dostęp: 13.09.2021].

Zimą jeże zapadają
w głęboki sen.

Zdjęcie pobrane 13.09.2021 z <https://radio.lublin.pl/2020/10/jesienia-jeze-zaczynaja-szukac-miejsca-do-zimowania>

Rysunek 20. Szóste zdanie typu prawda – fałsz. Źródło: opracowanie własne. Zdjęcie: [www.radio.lublin.pl/2020/10/jesienia-jeze-zaczynaja-szukac-miejsca-do-zimowania](https://radio.lublin.pl/2020/10/jesienia-jeze-zaczynaja-szukac-miejsca-do-zimowania) [dostęp: 13.09.2021].

SCENARIUSZ 3 (3 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: 3–4 latków

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela wychowania przedszkolnego

TEMAT: Spotkanie z pluszowym misiem

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Przygotowanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbania o zdrowie psychiczne, realizowane z wykorzystaniem sytuacji zadaniowych uwzględniających treści adekwatne do intelektualnych możliwości i oczekiwań rozwojowych dzieci.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

4. Dziecko rozróżnia emocje i uczucia przyjemne i nieprzyjemne, ma świadomość, że odczuwają i przeżywają je wszyscy.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- oglądowe – obserwacja, pokaz, przykład,
- słowne – opowiadanie, rozmowa,
- praktycznego działania – metoda samodzielnych doświadczeń.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- pluszowy miś lub inna ulubiona maskotka dziecka,
- papier A4 – kontur misia,
- klej, włóczka, ścinki tkanin, plastelina.

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Powitanie uczniów – 1 minuta

Otwarcie spotkania na platformie MS Teams z wykorzystaniem włączonych kamer zarówno nauczyciela, jak i wychowanków. Nauczyciel prosi, aby dzieci na powitanie pokazały radosne, dziwne i słodkie miny.

Część 2. Sprawdzenie obecności – 5 minut

Nauczyciel przypomina, że na dziś każde dziecko miało przygotować swojego ulubionego misia, a jeśli go nie ma, to innego pluszaka. Następnie po prezentacji swojego misia, kolejno wyczytuje dzieci, a one zgłaszając obecność na zajęciach, pokazują swoje maskotki.

Część 3. Opowiadanie nauczyciela wzbogacone ilustracjami „O smutnym misiu” – 4 minuty

Nauczyciel wzbudza zainteresowanie dzieci jeszcze raz pokazując swojego misia, zachęca do wysłuchania przygody, która kiedyś mu się przydarzyła. Opowiadaniu mogą towarzyszyć ilustracje (załącznik 1). Można również stworzyć prezentację multimedialną – przy takim rozwiązaniu dodatkowym atutem będzie dobranie odpowiedniej muzyki podkreślającej uczucia misia. Jeśli fotografie i prezentacja są w wersji cyfrowej, to nauczyciel udostępnia swój ekran. Natomiast jeśli jest to wersja papierowa, prowadzący nadal korzysta z kamery.

Kiedy Karol skończył cztery lata pomyślał, że już czas nieco dorosnąć i pożegnać się z pluszakami. Nie było to łatwe zadanie, bo przecież jego ukochaną zabawką, taką, którą dostał od rodziców tuż po urodzeniu, był miś Pysio. Cóż jednak robić, skoro Karol tak właśnie postanowił.

Chłopiec poszedł do swojego pokoju i zaczął pakować pluszaki. Przez chwilę zawahał się, gdy wziął do rąk Pysia, ale szybko wrzucił go do pudełka i je zamknął. Karol poprosił mamę, aby zabrała i wyrzuciła pudło. Mama postanowiła jednak, że zamiast wyrzucić, wyniesie karton na strych. Dopiero tam pluszaki mogły odetchnąć z ulgą. Ostrożnie uchyliły pokrywę opakowania i uważnie rozejrzały się wokół. Było im przykro, że Karol tak bardzo chciał się ich pozbyć. Najsmutniejszy był Pyś. Nie mógł zrozumieć, dlaczego przyjaciel, któremu ufał i którego darzył miłością, nagle się go pozbył. Miś usiadł w kącie i zaczął wspominać wspólnie spędzone lata, podczas których towarzyszył chłopcu w najtrudniejszych, ale również najszcześniejszych

chwilach. Po pluszowych policzkach popłynęły łzy tęsknoty, osamotnienia i rozpacz. Pyś bardzo chciał znowu być z przyjacielem. Nagle drzwi na strych się otworzyły. Stał w nich Karol trzymający za rękę mamę. Okazało się, że tak bardzo brakowało mu Pysia, że nie mógł zasnąć. Tęsknił za swoim przyjacielem. Nerwowo rozglądając się dookoła, zaczął szukać misia.

Gdy wreszcie go znalazł, ponownie wybuchnął płaczem. Tym razem były to łzy radości. Mocno przytulił misia i obiecał mu, że już nigdy go nie opuści. Pyś najpierw nieufnie odniósł się do spotkania. Był urażony i nie wierzył już w zapewnienia Karola. Po chwili uznał jednak, że nie warto rezygnować z przyjaźni z powodu zranionych uczuć. Na jego pyzaty, pluszowym pyszczku powoli pojawił się uśmiech.

Część 4. Rozmowa o uczuciach bohatera opowiadania, odniesienie ich do własnych przeżyć i emocji – 6 minut

Przed rozpoczęciem rozmowy warto ustalić, że dziecko, które chce się wypowiedzieć, macha swoim pluszakami i cierpliwie czeka na swoją kolej. Nauczyciel inicjuje rozmowę na temat uczuć Pysia, tego, jak się czuł, gdy Karol postanowił się go pozbyć. Pyta również, czy któreś z dzieci odczuwało podobne emocje i w jakiej sytuacji miało to miejsce. Jak zakończyło się zdarzenie, w którym dziecko odczuwało takie emocje?

Część 5. Prezentacja swoich ulubionych maskotek. – „Pocieszacze – przytulacze” – omówienie ich roli w życiu dziecka – 9 minut

Nauczyciel prosi, aby wskazane dzieci opowiedziały o swojej ulubionej maskotce. Po każdej wypowiedzi wszystkie przedszkolaki wykonują krótkie ćwiczenie ze swoimi pluszakami. Mogą je podrzucać i chwytać oburącz, przekładać misie z ręki do ręki wokół kolan, talii i głowy, wykonywać przysiady lub skłony z pluszakami, kłaść go na podłogę i przeskakiwać nad nim. Po zakończeniu prezentacji prowadzący wspólnie z dziećmi zastanawia się, jakie zadanie spełniają pluszowe misie, czy są ważne i potrzebne.

Część 6. Wykonanie pracy plastycznej – wyklejanie misia włóczką i tkaninami – 10 minut

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami rodzice przygotowują kartę pracy – jeśli nauczyciel opracowuje, drukuje i, na przykład, raz w tygodniu, przekazuje rodzicom zestaw kart pracy, to wyjmują oni właściwą kartę z pakietu. Natomiast jeśli rodzice sami drukują ćwiczenia, nauczyciel powinien przesłać plik odpowiednio wcześniej.

Prowadzący wyjaśnia dzieciom, że na kontur przedstawiający misia należy przykleić kawałki tkaniny, wełny, a na końcu trzeba ozdobić jego twarz plastelinowymi ustami, oczami i brwiami tak, by miś pokazywał, w jakim nastroju w tej chwili jest wykonując pracę dziecko.

Część 7. Prezentacja prac plastycznych – 10 minut

Dzieci, korzystając z kamery internetowej, przedstawiają wykonane prace, nazywają emocje i uczucia, które pokazują misie. Nauczyciel prosi, by same również zaprezentowały emocje, które odczuwa wykonany przez nie pluszak.

EWALUACJA ZAJĘĆ (sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia)

Prezentacja prac plastycznych.

Podczas przedstawiania prac nauczyciel dokonuje obserwacji, czy zakładane cele i efekty kształcenia zostały osiągnięte. Gromadzi również informacje o tym, na rozwijanie których umiejętności i wiedzy należy położyć szczególny nacisk w przyszłości.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://monitorprzedszkola.pl/artukul/metody-pracy-z-dziecmi-w-wieku-przedszkolnym-cz-1> [dostęp: 01.09.2021].
2. <https://www.superbelfrzy.edu.pl/pomyslodajnia/aktywna-ewaluacja-zajec/> [dostęp: 01.09.2021].
3. http://nauczycielbadacz.wzks.uj.edu.pl/data/various/files/narzedzia_badawcze_nb/metyody_alternatywne.pdf [dostęp: 01.09.2021].

ZAŁĄCZNIKI (pliki do stworzonych materiałów do zamieszczenia na stronie ZPE)

Załącznik 1. Ilustracje do opowiadania

Rysunek 21. Ilustracja do pierwszej części opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 22. Ilustracja do drugiej części opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 23. Ilustracja do trzeciej części opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 24. Ilustracja do czwartej części opowiadania. Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 2. Kontur misia do wyklejania

Rysunek 25. Kontur misia do wyklejania. Źródło: opracowanie własne.